

Skånska spårvägsprojekt 1:

Två stadslinjer i Malmö till 2016

Spårvägsplaneringen i Malmö går nu in i en aktivare fas, med sikte på trafikstart 2016. Två linjer planeras i den första etappen, båda passerar centralstationen och får ändhållplats i exploateringsområdet Västra Hamnen. De nya kapacitetsstarka förbindelsernas sociala betydelse betonas, vid sidan av de traditionella trafikuppgifterna.

Av Thomas Johansson

Malmö är en av de tre städer i Skåne som har förhållandevis långt framskridna planer på att inrätta ny spårväg. De båda andra är Lund och Helsingborg.

En viktig anledning till att spårväg övervägs är att det sker en inte obetydlig inflyttning till staden och att kollektivtrafiken inte kommer att klara de passagerarvolymer som blir aktuella. Redan idag är på vissa stråk kapacitetsgränsen nådd i rusningstid. Under senare tid har befolkningen ökat med ca 7000 personer årligen och snart uppnås 300 000 invånare.

Arbetet med en ny översiktsplan har påbörjats. I den ingår ny spårväg, som en del av stadsutvecklingen. Ny spårväg är således inte endast ett kollektivtrafikprojekt, utan även del av ett större stadsutvecklingsprojekt. I översiktsplanen ska stråk för lämpliga spårvägssträckningar anges.

– Att anlägga spårväg kan ses som att förtäta kollektivtrafiken, nödvändigt när staden i övrigt förtätas, säger Daniel Svanfelt som är trafikplanerare vid Stadsbyggnadskontoret vid Malmö stad och en av de tjänstemän som arbetar med spårvägsfrågan.

– När staden förtätas måste också kollektivtrafiken förtätas, kommenterar *Daniel Svanfelt* som är trafikplanerare vid Stadsbyggnadskontoret vid Malmö stad och en av de tjänstemän som arbetar med spårvägsfrågan.

Han är en i en grupp på tioalet personer som handlägger spårvägsfrågan. På sikt kommer allt fler medarbetare att bli engagerade i arbetet med ny spårväg. I Malmö stad är Stadsbyggnadskontoret och Gatukontoret jämte Stadskontoret engagerade och på den regionala nivån är trafikhuvudmannen Skånetrafiken ansvarig.

Utredningsarbete om ny spårväg i Malmö har pågått i flera år och successivt redovisats i en mängd skrifter som är tillgängliga som pdf-filer på Malmö stads hemsida. En av de senare har titeln: ”Framtidens kollektivtrafik i Malmö – Strategi för genomförande – maj 2010”.

– Denna rapport behandlades i kommunstyrelsen den 2 juni och då gavs klartecken att gå vidare enligt utredningens förslag, berättar Daniel Svanfelt.

Spis

Han tillägger att Malmö stad också har beslutat att engagera sig i organisationen Spis, som ska uttydas ”Spårvagnar i Skåne”.

– På Region Skånes initiativ finns nu ett formaliserat samarbete i spårvägsfrågan vilket kommer att ge samordningsvinster. Med nära samarbete kan det också bli lättare att ordna finansiering. Spis kommer på sikt att ledas av en politisk styrgrupp, vilken ger en god förankring på den politiska nivån.

Det första konkreta resultatet av arbetet inom Spis är en så kallad strukturhandling för de planerade spårvägarna. Den beskriver översiktligt, men även med vissa detaljer, hur de skånska spårvägarna kan komma att se sig. Skriften är tillgänglig som pdf-fil på Skånetrafikens hemsida, under rubriken ”Om oss”.

Utöver strukturhandlingen arbetar Spis nu med fyra huvudprojekt:

1) En gemensam vision för spårvägar i

Skåne, inklusive frågan hur ny spårväg kan stärka integrationen mellan olika sociala miljöer

2) Gemensamt arbete för att ordna finansiering

3) Hur kan en eventuell gemensam organisation för spårvägarna i Skåne byggas upp, eventuellt som ersättning för dagens fem skilda enheter: Region Skåne, Skånetrafiken och de tre städerna.

4) Gemensam kommunikation utåt, inklusive lobbyverksamhet

Viss kanslifunktion för Spis finns idag hos Skånetrafiken.

Spis kan ses som ännu ett steg för att förverkliga de skånska spårvägsprojekten. Deras förankring i verkligheten bekräftas också av att det nu hos EU söks medel för fortsatt utredningsarbete. Europeiska Investeringsbanken har inom programmet Elena medel tillgängliga för utredningsarbete som avser innovativa projekt.

Politiskt förankrat

Spårvägsprojektet i Malmö får bedömas som förhållandevis väl politiskt förankrat. Exempelvis beslutades att kommunstyrelsen också fortsättningsvis ska fungera som styrgrupp för fortsatt arbete.

Gatukontoret är ansvarigt för den interna planeringen för spårvägar i Malmö. Detta arbete sker som nämnts i samarbete med Lund och Helsingborg, med Region Skåne och Skånetrafiken.

Daniel Svanfelt berättar att kommunstyrelsen också beslöt att omgående förbereda för en förstudie enligt lag om byggande av järnväg.

I kommunstyrelsen var alla delegater i princip positiva till att gå vidare med spårvägsutredning. Dock har företrädare för Folkpartiet uttalat önskemål om tunnelbana istället för spårväg.

Det blir säkert aktuellt att annan trafik får lämna plats för den nya spårvägen, men detta har ännu inte blivit någon het fråga.

– Denna prioriteringsfråga får ses i ljuset av att spårväg är ett mycket yteffektivt trafikmedel, kommenterar Daniel Svanfelt.